

Halsuan rakennus- ja ympäristölautakunta
Kauppisentie 5
69510 HALSUA

Viite: Halsuan kunta, rakennus- ja ympäristölautakunta. Tukitun ojan avaamiskehotus. Ote pöytäkirjasta 6.3.2018.
Pöytäkirja allekirjoitettu 15.3.2018

Oikaisuvaatimus

Hannu Melender on pyytänyt Halsuan kuntaa asettamaan hallintopakon ojan avaamiseen. Hallintopakko-pyyntö koskee tilalla Lisä-Harju 74-405-199-15 tehtyä ojan tukkimista. Halsuan rakennus- ja ympäristölautakunta on käsitellyt asiaa 6.3.2018 ja antanut metsäkeskukselle tukitun ojan avaamiskehotuksen.

Suomen metsäkeskus vaatii rakennuslautakunnan päätöksen oikaisua. Tilan Lisä-Harju 199:15 läpi menevän valtaojan tukkiminen ja osin patoaminen ei aiheuta Hannu Melenderin tilalla Laakso 1:36 sellaista vahinkoa, että valta-ojan avaamiselle olisi perusteita. Valtaojan tukkimista ei voida myöskään pitää vesilain 5 luvun 10 §:n tarkoittamana perusteettomana tukkimisena. Lullonneva on laaja Pohjanmaalla harvinainen lettosuo ja tavoitteena on ollut palauttaa vedenjuoksu alkuperäiseen uomaan ja suon vesitalous lähemmäs luonnontilaista. Kyseenalaista on myös se, onko metsäkeskuksella toimivaltaa ilman maanomistajan suostumusta ryhtyä mihinkään toimenpiteisiin.

Perustelut

Kunnan rakennus- ja ympäristölautakunnan kokouspöytäkirja sisältää lukuisia virheitä, minkä perusteella on oletettavaa, että myös päätös on tehty virheellisten tietojen ja yksipuolisten näkemysten perusteella.

Rakennus- ja ympäristölautakunnan kokouspöytäkirjassa puhutaan Otson soidensuojeluhankkeesta ja tiloille Lisä-Harju 199:15 ja Hietakota 136:0 maksetuista soidensuojelukorvauksista. Mitään tällaista Otson soidensuojeluhanketta ei ole olemassa eikä kyseisille tiloille ole maksettu soidensuojelukorvausta. Kyseiset tilat ovat olleet mukana Etelä-Pohjanmaan metsäkeskuksen toteuttamassa Ympäristötukialueiden elinympäristöjen hoito -nimisessä luonnonhoitohankkeessa, joka on päättynyt tietääkseni 2014.

Kyseisessä luonnonhoitohankkeessa oli neljä eri aluetta, joista Lullonnevan ympäristö oli yksi. Hankkeessa tukittiin sarkaojia Hietakota 136:0 tilalla. Lisäharju 199:15 tilan läpi menevä valtaoja on nähtävästi osin tukittu ja osin padottu. Lullonneva on laaja rimpiletto ja keskiosaltaan luonnontilainen. Letot ovat Pohjanmaalla harvinainen suotyyppi. Ennallistamisen tavoitteena oli palauttaa vesitalous luonnontilaiseksi ja vedenjuoksu alkuperäiseen uomaan. Lullonneva on osin suojeltu ja osin mukana soidensuojelun täydennysohjelmassa.

Luonnonhoitohankkeissa tehdään maanomistajien suostumuksella erilaisia metsien tai soiden monimuotoisuutta lisääviä toimenpiteitä ja vesiensuojelua tehostavia toimenpiteitä. Hankkeeseen osallistuminen on vapaaehtoista. Maanomistajille ei makseta pääsääntöisesti korvausta, mutta heidän ei tarvitse myöskään osallistua toimenpiteiden kustannuksiin. Kustannukset maksetaan kokonaisuudessaan metsäkeskuksen hallinnoiman luonnonhoitomomentin varoista.

Luonnonhoitohankkeissa kaikkiin toimenpiteisiin vaaditaan maanomistajan suostumus. Aloite toimenpiteisiin on voinut tulla maanomistajalta tai hankkeen toteuttajalta. Koska tämä luonnonhoitohanke on jo päätynyt useampia vuosia sitten, metsäkeskuksella tuskin on toimivaltaa ilman maanomistajan suostumusta ryhtyä ojitustoimenpiteisiin, joita kolmas osapuoli vaatii. Ojitus vaatii myös ojitusilmoituksen ELY-keskukseen.

Hannu Melenderin on esittänyt, että tilan Lisä-Harju 199:15 läpi menevän valtaojan tukkiminen nostaa vettä hänen tilalleen. Tilan Laakso 36:1 kokonaispinta-ala on 22 hehtaaria. Etäisyys valtaojan yläpään on tilan lähimmästä nurkasta 120 metriä. Tilan luoteiseen osoittavassa päässä on 2,3 hehtaarin turvemaakuvio. (Kuviot nro 1 ja 4). Tämän eteläpuolella maasto nousee kivennaismalle. Metsäkeskus.fi sivuilta löytyy valuma-alueen suunnittelutyökalu, jolla voidaan katsoa maastopisteiden korkeus desimetrin tarkkuudella. Tämän työkalun avulla on nähtävissä, että 2,3 hehtaarin turvemaakuvion reunassa on alle hehtaari sellaista aluetta, jonka korkeusero avattavaksi vaaditun valtaojan yläpään on vähemmän kuin puoli metriä. Korkeusero siis mahdollistaa tätä vajaan hehtaarin aluetta lukuun ottamatta vesitalouden hoitamisen tilalla Laakso 36:1 kuntoon ilman, että Lisä-Harju tilan läpimenevä valtaoja avataan.

Tilan Lisäharju 199:15 menevä valtaoja on maanomistajan mukaan avattu auralla 1950-luvulla. Turvemaiden ojat umpeutuvat 20-30 vuodessa. Auraojat ovat alun perinkin olleet matalia erityisesti, jos maaperässä on kiviä. Nyt avattavaksi vaadittu valtaoja ei siis ole enää vuosikymmeniin toiminut kunnollisesti. Valtaojan avaaminen nykykalustolla ei siis palauta tilannetta siihen, mikä se oli ennen luonnonhoitohankkeen toteuttamista, vaan vastaa vaikutuksiltaan uudisojitusta ja tuhoaisi laajalta alueelta Lullonnevan luonnontilaisen vesitalouden. Avaaminen olisi myös vesiensuojelun kannalta ongelmallista.

Metsäkeskus on tarjonnut Hannu Melenderille neuvotteluja rahallisesta korvauksesta (liite). Metsäkeskuksella on käytössään Maa- ja metsätalousministeriön vahvistama ohje siitä, kuinka korvausta luonnonhoitohankkeissa voidaan maanomistajille taloudellisesta haitasta maksaa. Hannu Melender kuitenkin ilmoitti 9.2.2017 allekirjoittaneelle, että hän ei ole kiinnostunut neuvottelemaan korvauksesta.

Kun harkitaan hallintopakkopäätöstä, pitää miettiä myös sen haitan suuruutta, jonka tähden pakkotoimenpidettä haetaan. Tilan Laakso 36:1 luoteispää on turvemaata, joka kasvupaikkatyypiltään on luokiteltu kuivaa kangasta vastaavaksi rämemuuttumaksi. Metsä on kehitysluokaltaan nuorta kasvatusmetsää, pääpuulaji mänty. Puuston kasvu on noin 3 kuutiometriä hehtaarilla vuodessa, puusto on lähinnä kuitupuuta ja korjuulosuhteiltaan kuvio on huono. Jos vesi nousee turvemaalle, niin puuston kasvu hidastuu, mutta ei lopu. Pinta-alasta alle hehtaari on niin matalalla, että veden virtaus on estynyt. Hannu Melenderin kärsimän taloudellisen menetyksen arvo on siis vuodessa joitain kymmeniä euroja ja tämän menetyksen tähden kunta harkitsee pakkotoimenpiteitä.

Hannu Melenderin pyynnön taustalla ei selvästikään ole taloudellisen haitan korvaaminen, vaan jokin ihan muu. Lullonneva on arvokas ja harvinainen lettosuo. Tilan Lisäharju 199:15 läpi menevän valtaojan kaivaminen heikentäisi oleellisesti luonnontilaisen Lullonnevan vesitaloutta ja olisi kaikin osin kestävä kehityksen vastainen. Valtaojan avaaminen parantaisi tilan Laakso 36:1 metsätalouden tuottoa niin vähän, että lisäystä on vaikea luotettavasti edes mitata ja tämäkin lisäys tapahtuisi vain siinä tapauksessa, että Hannu Melender avaa ojat omalla tilallaan.

Metsäkeskus ei ryhdy toimenpiteisiin valtaojan avaamiseksi. Mikäli kunnan ympäristö- ja rakennuslautakunta asettaa avaamiselle hallintopakon, tulee metsäkeskus valittamaan päätöksestä hallinto-oikeuteen.

Tampere 20.3.2018

Ari Nikkola
rahoitus- ja tarkastuspäällikkö
Suomen metsäkeskus, läntinen palvelualue

Liitteet: Neuvottelutarjous Hannu Melenderille
Metsään.fi kuviotiedot

1.2.2017

Hannu Melender
Pakolantie 62
69510 HALSUA

Luonnonhoitohankkeen aiheuttama vettymisongelma tilalla Laakso 74-405-36-1

Arvoisa maanomistaja

Halsuan Lullannevilla toteutetun luonnonhoitohankkeen aiheuttama vettymisongelma tilallanne Laakso 36-1 on jäänyt hieman kemeran kiireiden jalkoihin. Soititte asiasta minulle ennen joulua ja olette olleet yhteydessä ELY-keskukseen. Jotta saadaan asiaa eteenpäin, niin ehdotukseni on, että metsäkeskus maksaa teille vettymisen aiheuttamasta taloudellisesta haitasta korvauksen.

Metsäkeskuksella on korvausperusteista ministeriön kanssa neuvoteltu toimintaohje. Liitteenä ovat kuviokartta ja kuvioluettelo Metsään.fi palvelusta ja Tapio oy:n summaarvomenetelmän aputaulukot, joita käytetään, kun määritetään korvauksen suuruutta.

Emme ole käyneet maastossa, mutta kartan perusteella vettyminen koskee kuvioita nro 1 ja nro 4. Viereiset kuviot nousevat kangasmaalle. Kuviot ovat metsävaratiedon mukaan kuivaa kangasta vastaavia muuttumia, pääpuulaji mänty. Puuston pituus on 9-10 metriä ja puusto n. 70 m³/ha. Kuvioiden yhteispinta-ala on 2,3 hehtaaria.

Korvausta voidaan maksaa, jos alue on metsän kasvattamiseen soveltuva (ei siis kitu- tai joutomaata), haitta on todellinen ja pysyväisluonteinen. Pääsääntö on, että puustosta ei makseta korvausta, koska puusto jää maanomistajalle. Tästä asiasta voidaan kuitenkin aina neuvotella.

Asian lopullinen ratkaisu vaatii luonnollisestikin maastokäynnin, eikä asiaa voida näin ollen ratkaista tältä istumalta. Tavoitan teitä lähipäivinä puhelimella, niin voimme sopia, miten asiassa tästä edetään.

Ari Nikkola

Ari Nikkola
rahoitus- ja tarkastuspäällikkö
Suomen metsäkeskus, läntinen palvelualue
puh 0400 626492
ari.nikkola@metsakeskus.fi

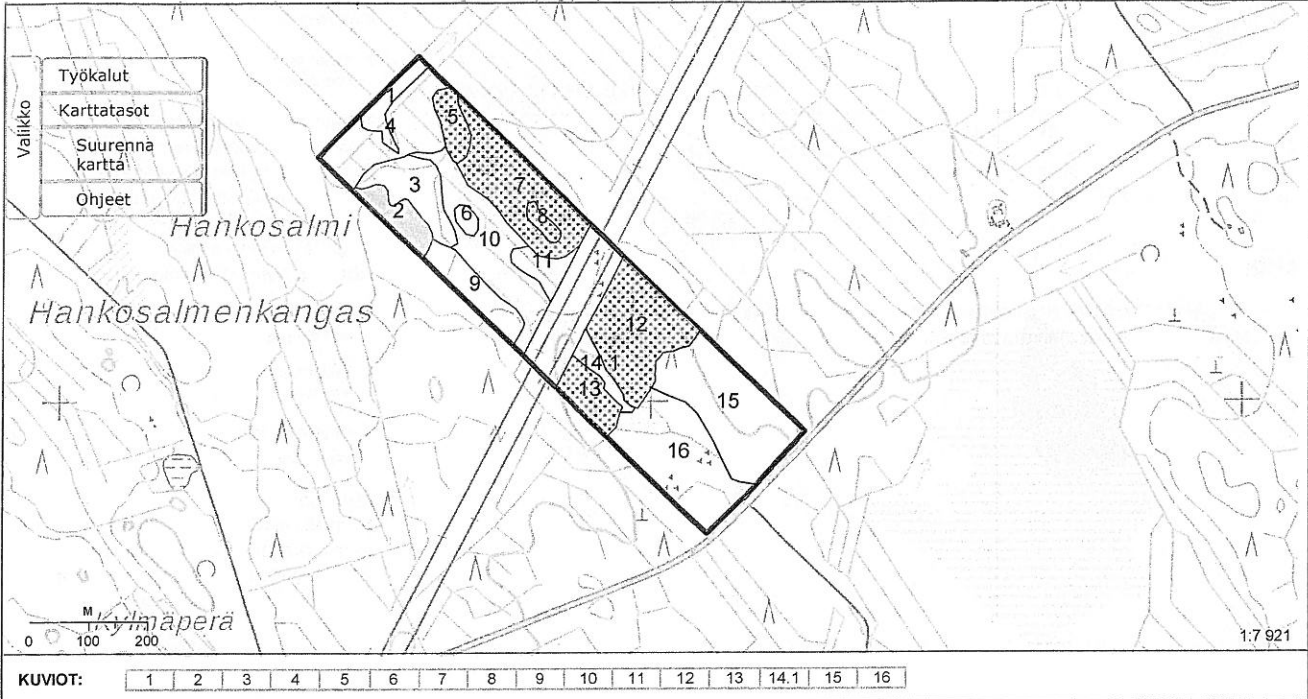
Tiedoksi Jussi Pasanen, metsäkeskus

Omistaja: Melender Hannu Olavi

Etusivu > Metsätilat ja kartat > 74-405-36-1 LAAKSO, Halsua

74-405-36-1 LAAKSO, Halsua

Pohjakartta © Maanmittauslaitos

1. METSÄTILAN PERUSTIEDOT

PINTA-ALA	PUUSTO
Pinta-ala: 22,1 ha	Kokonaismäärä: 2 040 m ³
Metsäpinta-ala: 20,2 ha (metsämaa 20,2 ha, kitumaa 0 ha, joutomaa 0 ha)	Keskitilavuus: 101 m ³ /ha

Palvelussa esitetyt tiedot perustuvat erilaisiin keräystapoihin. Lue lisää metsävaratietojen keräyksestä ja tietojen tarkkuudesta.

2. METSÄTILAN PÄIVITYKSET

Keräysvuosi:	2012
Keräystapa:	Metsävaratiedon keruu
Keräyksen suoritti:	Metsäkeskus
Puuston tila:	1.1.2017

Viimeisimmät toimenpiteet

2016	Taimikon hoito	Kuvio 1
2016	Taimikon hoito	Kuvio 4

Metsäkeskus päivittää toimenpiteet saamansa tapahtumatiedon perusteella, jos ne ovat tuoreempia kuin metsävaratiedon keruuaikakohta. Palvelussa näytetään tehdyt toimenpiteet viimeisen 3 vuoden ajalta.

3. TOIMENPIDE-EHDOTUKSET 2017-2021

KIIREELLISET HOITOTYÖT	KIIREELLISET HAKKUUT
☐ Kuvio 5 Taimikon perustaminen, 0,5 ha	☐ Kuvio 7 Ensiharvennus, 2,3 ha
☐ Kuvio 8 Taimikon perustaminen, 0,2 ha	
☐ Kuvio 12 Taimikon hoito, 2,5 ha	
☐ Kuvio 13 Nuoren metsän hoito, 0,7 ha	

OMA KARTTA

Näytä sivun kuvat Omalla kartalla.

▶ Siirry Omalle kartalle

ASIOINTI ▶

- ▶ Lähetä metsänkäyttöilmoitus
- ▶ Anna suostumus tilan metsätietoihin
- ▶ Lähetä Kemera-hakemus
- ▶ Lähetä Kemera-toteutusilmoitus

OMAT TIEDOT ▶

- ▶ Omat kartat
- ▶ Veromuistiinpanot
- ▶ Muistio

PALVELUTORI ▶

- ▶ Lähetä työkohteilmoitus
- ▶ Lähetä palveluilmoitus
- ▶ Palveluhakemisto

HYVÄ TIETÄÄ

Omistaja: Melender Hannu Olavi

Etusivu > Metsätilat ja kartat > 74-405-36-1 LAAKSO, Halsua > Kuvioluettelot > Laaja kuvioluettelo

74-405-36-1 LAAKSO, Halsua

LAAJA KUVIOLUETTELO

KUVIO 1

Pinta-ala	Kehitysluokka		Metsikön laatu		Hoitotyön rajoitus		Hakkuun rajoitus	
0,5 ha	02 Nuori kasvatusmetsikkö		Ei määritetty					
Pääpuulaji	Saavutettavuus		Kasvupaikka		Maaperä		Kuivatustilanne	Ojitusvuosi
Mänty	Vain kun maa on jäässä		Kuiva kangas, vastaava suo ja varputurvekangas		Turvemaa		Muuttuma	1976
Puuston ikä	Tilavuus kuviolla	Kasvu	Puusto Tukki	Puusto Kuitu	Puulajijakauma	Keskiläpimitta Keskipituus	Runkoluku	Pohjapinta-ala
55 v	19 m ³	3,3 m ³ /ha/v		mänty 17 m ³	100 % mänty	12 cm pituus 9 m	890 kpl/ha	8 m ² /ha

Tiedot kerätty 2012, keräystapa metsävaratiedon keruu, keräyksen suoritti Metsäkeskus. Puuston tila 1.1.2017. Viimeisimmät toimenpiteet: Taimikon hoito 2016 (Kemera-rahoitushakemus).

Kuvio 4

Pinta-ala	Kehitysluokka	Metsikön laatu	Hoitotyön rajoitus		Hakkuun rajoitus			
1,8 ha	02 Nuori kasvatusmetsikkö	Ei määritetty						
Pääpuulaji	Saavutettavuus	Kasvupaikka	Maaperä		Kuivatustilanne	Ojitusvuosi		
Mänty	Vain kun maa on jäässä	Kuiva kangas, vastaava suo ja varputurvekangas	Turvemaa		Muuttuma	1976		
Puuston ikä	Tilavuus kuviolla	Kasvu	Puusto Tukki	Puusto Kuitu	Puulajijakauma	Keskiläpimitta Keskipituus	Runkoluku	Pohjapinta-ala
47 v	144 m ³	3,6 m ³ /ha/v	mänty 2 m ³	mänty 129 m ³	100 % mänty	13 cm pituus 10 m	1 450 kpl/ha	15 m ² /ha

Tiedot kerätty 2012, keräystapa metsävaratiedon keruu, keräyksen suoritti Metsäkeskus. Puuston tila 1.1.2017. Viimeisimmät toimenpiteet: Taimikon hoito 2016 (Kemera-rahoitushakemus).

KUVIO 5

Pinta-ala	Kehitysluokka	Metsikön laatu	Hoitotyön rajoitus		Hakkuun rajoitus			
0,5 ha	A0 Aukea	Kehityskelpoinen, hyvä	Ei rajoituksia		Ei rajoituksia			
Pääpuulaji	Saavutettavuus	Kasvupaikka	Maaperä		Kuivatustilanne	Ojitusvuosi		
	Vain kun maa on jäässä	Kuivahko kangas, vastaava suo ja puolukkaturvekangas	Keskikarkea tai karkea kangasmaa		Ojittamaton kangas			
Puuston ikä	Tilavuus kuviolla	Kasvu	Puusto Tukki	Puusto Kuitu	Puulajijakauma	Keskiläpimitta Keskipituus	Runkoluku	Pohjapinta-ala
Vuosi	Toimenpide-ehdotus	Lisätietoja		Ehdotustyyppi		Tulot tai menot		
2017	Taimikon perustaminen	Männyn istutus.		Simuloitu ehdotus		-600 €		

Tiedot kerätty 2013, keräystapa metsävaratiedon keruu, keräyksen suoritti Metsäkeskus. Puuston tila 1.1.2017.

KUVIO 6

Pinta-ala	Kehitysluokka	Metsikön laatu	Hoitotyön rajoitus		Hakkuun rajoitus			
0,1 ha	03 Varttunut kasvatusmetsikkö	Ei määritetty						
Pääpuulaji	Saavutettavuus	Kasvupaikka	Maaperä		Kuivatustilanne	Ojitusvuosi		
Mänty	Myös sulan maan, mutta ei kelirikon aikana	Kuiva kangas, vastaava suo ja varputurvekangas	Kivinen keskikarkea tai karkea kangasmaa		Ojittamaton kangas			
Puuston ikä	Tilavuus kuviolla	Kasvu	Puusto Tukki	Puusto Kuitu	Puulajijakauma	Keskiläpimitta Keskipituus	Runkoluku	Pohjapinta-ala
78 v	11 m ³	2,3 m ³ /ha/v	mänty 2 m ³	mänty 8 m ³	94 % mänty, 4 % kuusi, 2 % lehtipuu	17 cm pituus 13 m	550 kpl/ha	11 m ² /ha

Tiedot kerätty 2012, keräystapa metsävaratiedon keruu, keräyksen suoritti Metsäkeskus. Puuston tila 1.1.2017.